

Tal & fakta - Sociale akuttilbud i kommunerne

Pårørende savner bedre akuthjælp

Mange pårørende oplever, at det er for svært for mennesker med psykisk sygdom at få akut hjælp, når det brænder på.

- Bedre akut hjælp er den indsats, som flest pårørende efterlyser fra kommunen. (Bedre Psykiatri 2021).
- Mange pårørende oplever, at ansvaret bliver deres, når den syge har behov for akut psykiatrisk hjælp.
- Meget få pårørende oplever, at mennesker med psykisk sygdom har god mulighed for at få akuthjælp af kommunen. (Bedre Psykiatri 2021).

Sociale akuttilbud er effektive

Akuttilbud er afprøvet og velevvalueret, og der har været god effekt for borgere. For nuværende er muligheden for at oprette sociale akuttilbud en kan-bestemmelse jf. Servicelovens § 82 c. Ordningen med kommunale akuttilbud er afprøvet i mange kommuner og evalueret over flere omgange. Blandt andet af Deloitte i 2017 og af Niras i 2013.

Evalueringerne viser gode resultater, herunder:

- Akuttilbuddet øger trygheden for mennesker med psykisk sygdom – alene bevidstheden om, at tilbuddet findes, øger trygheden – særligt ifm. udskrivning.
- Akuttilbud forebygger genindlæggelser. (Brugerne har færre indlæggelser og sengedage i tiden efter første henvendelse til akuttilbud).
- Akuttilbuddet hjælper syge med at opretholde en almindelig hverdag.
- Akuttilbuddet hjælper syge, der har brug for psykiatrisk behandling med at få adgang til psykiatrien.

Add-on til sociale tilbud

- Psykiatriens hus i Århus er et eksempel på et tilbud, der har alle de elementer, der kendetegner et velfungerende akuttilbud¹
- Opsøgende og udgående funktioner er af stor vigtighed i behandlingspsykiatrien. Fremover kan de med fordel etableres i samarbejde med kommunerne med henblik på at sikre en helhedsorienteret indsats, der bygger bro mellem sektorerne².
- Sundhedsstyrelsen anbefaler, at de udgående funktioner bør samtænkes med de kommunale psykosociale akutfunktioner og bør som minimum være bemandede med kompetencer til at yde akut indsatser.³

- Brugerstyrede senge har også stor værdi for mennesker med psykisk sygdom og har vist gode erfaringer for patienter, pårørende og personalet, når det handler om brugerinvolvering^{4,5}.
- Telepsykiatriske indsatser får større bevågenhed og bliver nødvendige i fremtidens sundhedsvæsen. I takt med stigende efterspørgsel, begrænsede ressourcer, søgen efter omkostningseffektivitet og senest corona-pandemien har digitale teknologier i psykiatrien, kommunerne og almen praksis vist potentiale til at fungere som supplerende metoder til at give psykisk syge og pårørende behandling, hjælp og omsorg samt i højere grad at understøtte samarbejdet mellem faggrupper og sektorer^{6,7}.

Reform af sundhedsvæsenet – kapacitetsløft til Sociale Akuttilbud

Regeringen har indgået en bred politisk aftale om en sundhedsreform i november 2024. I den forbindelse afsættes 25 mio. kr. til kapacitetsløft af sociale akuttilbud i socialpsykiatrien, som skal bidrage til at øge borgernes tryghed og kan være med til at mindske antallet af genindlæggelser.

Noter

¹ Region Midt 2022, kvantitativ evaluering

² Se fx Sundhedsstyrelsen, (2024) [Botilbudsteams](#) og Fælles rammer for forløb for mennesker med psykoselidelser, Sundhedsstyrelsen, (2024)

³ Sundhedsstyrelsen, 2018 Den akutte indsats for mennesker med psykiske lidelser. Notat. / Psykiatriudvalget 2013 En moderne, åben og inkluderende indsats for mennesker med psykiske lidelser

⁴ 'Use of patient-controlled psychiatric hospital admissions: Patients' perspective', Nordic Journal of Psychiatry (2017)

⁵ 'Use of patient-controlled psychiatric hospital admissions: Mental health professionals' perspective', Nordic Journal of Psychiatry (2017)

⁶ Videnskab.dk 2018 »[Psykiatrisk skadestue er et helvede](#)«

⁷ Folker et al. 2020 Telepsykiatri giver nye muligheder for forebyggelse og behandling af psykisk sygdom

⁷ Torous et al (2021)